

Leen LEUS was met B-Fast in Haïti

Doorgaans kun je bio-ingenieur Leen LEUS uit Deftinge vinden in het labo van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, Eenheid Plant in Melle. Daar doet ze genetisch onderzoek op sierplanten, zoals azalea's. Mijlenver weg staat dat werk van de ramp die Haïti vorige maand trof, zou je denken. Maar 24 uur na de aardbeving zat Leen met B-Fast op het vliegtuig naar het getroffen land.

'Op zo'n moment geeft iedereen het beste van zichzelf'

Lieve WOUTERS

Waarom zijn we niet verbaasd, als Leen vertelt dat ze in haar vrije tijd dienst doet als ambulancier? Ze lijkt er helemaal het type voor. In noodsituaties het hoofd koel houden en recht op je doel afgaan om mensen goed en snel hulp te verlenen. Toen op 13 januari een sms binnenliep met de mededeling dat B-Fast naar Haïti vertrok en vrijwilligers zocht, gierden de zenuwen haar toch door het lijf. Koffer pakken en naar Melsbroek, nog heel wat vragen in het hoofd.

–Hoe komt een bio-ingenieur terecht in het B-Fast-team?

Eigenlijk begint het allemaal met de jongerenkampen van de plusserswerking Jokri. Toen ik in het eerste middelbaar zat, ging ik voor het eerst mee en later kwam ik in de leiding te staan. Een spijtig voorval tijdens Ontmoetingsdagen deed me beseffen dat je als monitor toch best wat medische kennis hebt. Daarom volgde ik een cursus bij het Rode Kruis. Op zoek naar een engagement om met mensen bezig te zijn, behaalde ik een getuigschrift ambulancier en werd ik actief bij het Rode Kruis Gent. Af en toe word ik opgeroepen om hulp te verlenen. Zo hielp ik vorig jaar mensen vervoeren na een rusthuisbrand in Melle.

Nog niet zo lang geleden kwam ik in contact met B-Fast. Ik besloot de basisopleiding te volgen. Eigenlijk valt de appel niet ver van de boom. Mijn moeder werkte halftijds als verpleegkundige en halftijds als tuinbouwster. Mijn ouders kweekten snijrozen.

–Er komt een sms binnen met de vraag je klaar te maken. Wat gaat er dan door je heen?

Het berichtje liep 's ochtends binnen. Er werd een medisch team opgeroepen evenals een USAR-ploeg (*Urban Search and Rescue*). Dat zijn brandweerlui en mannen van de civiele bescherming die met honden in het puin zoeken naar lichamen. Omdat ik eigenlijk nog een cursus zou volgen, was ik verrast dat ik werd opgeroepen. Ze raden je aan altijd een koffer te hebben klaarstaan met basisbenodigdheden, zodat je maar enkele spullen hoeft toe te voegen. Zenuwachtig werkte ik mijn taken op het werk af. Via een e-mailtje liet ik weten: „Ik ben beschikbaar.”

Rond de middag ging de telefoon. Om 17 uur werd ik in Peutie verwacht, de basis van het leger waar al het materieel staat. Om 23 uur zouden we vertrekken vanuit

Passie voor natuurwetenschap en engagement voor mensen in nood, twee werelden in één Leen Leus. © Kristof Ghyselinck

Melsbroek, nog geen 24 uur na de aardbeving. Op zo'n moment moet je alles loslaten en focussen op wat je te doen staat.

–Intussen had je je baas nog niet op de hoogte gebracht. Hoe reageerde die?

Lacaniek: „Ah, ja? Dan moet je vertrekken, hé.” Ik wist dat de administrateur-generaal van het instituut volledig achter sociaal-maatschappelijke engagementen van het personeel staat. „We zijn een instelling van de Vlaamse Gemeenschap en werken voor de overheid. Als je ergens anders meer van nut bent voor de samenleving, dan moeten wij dat steunen”, is zijn standpunt.

–Wist je wat jou in Haïti te wachten stond?

Normaal gezien zou ik mee moeten instaan voor de waterzuivering, maar op het vliegtuig veranderden de plannen al. Aangekomen kregen we een locatie toegewezen naast een ziekenhuis, dat ook zwaar getroffen was. De eerste dagen liep je er over lijken en patiënten heen.

Ik werd ingedeeld bij de 'apotheek'. We schikten het materieel, drie vrachtwagens vol tenten, medisch materieel en al wat we nodig hebben om zelfvoorzienend te zijn.

Voorts steriliseerde ik aan de lopende band onder meer de ijerzagen waarmee tientallen amputaties werden verricht.

Later werd ik betrokken bij de wondverzorging van de patiënten. Dat was zwaarder, je wordt dan directer geconfronteerd met de mensen. Maar het gevoel dat je echt iets voor hen kunt doen, maakt veel goed.

„Huis en familie verloren, kwamen Haïtianen ons helpen. Ik stond versteld van hun veerkracht”

Drie mensen heeft ons team levend van onder het puin gehaald. Achthonderd patiënten hielpen we. Drie mensen zijn in onze post overleden, we maakten ook evenveel geboortes mee. De saamhorigheid in het team was enorm. Iedereen gaf het beste van zichzelf.

–Wat was je eerste indruk van de verwoeste hoofdstad?

Vanuit het vliegtuig hadden we niet veel kunnen zien van de gevolgen van de ramp. De luchthaven ligt wat buiten het eigenlijke centrum van Port-au-Prince. We waren er als een van de eerste buitenlandse ploegen, de grote drukte moest nog beginnen. Enkele gewonde buurtbewoners kwamen ons tegemoet. Het hondenteam wilde zo snel mogelijk ter plaatse gaan. Bovenop een vrachtwagen reden we de hoofdstad in. Toen werd de ravage pas goed duidelijk.

–Wat blijft je bij na zo'n ingrijpende ervaring?

Ik was verrast door de manier waarop de Haïtianen met de ramp omgingen. Er was weinig zelfmedelijden, mensen waren blij dat ze nog leefden. Van het geweld waarover hier bericht werd, hebben wij niets ondervonden. Sommige mensen die huis en familie verloren hadden, kwamen ons helpen. Ik stond versteld van hun moed en veerkracht. Bovendien waren ze erg dankbaar, ondanks onze soms beperkte middelen. Toen het gips op was, werden kartonnen dozen verknijpt tot spalken. Houten paletten gebruikten we als tafel. Mensen helpen, daar deden we het voor.